

Dendrokronologisk undersøgelse af prøver af fyrretræ fra skibsvrag fundet ved Axmar bruk, Gästrikland, Sverige

af
Orla Hylleberg Eriksen

Axmar bruk

Hamrånge sogn, Gävle kommune, Gästrikland

Koordinater: 61.02531/17.13512 (WGS 84)

Undersøgelse af skib

Formål: Datering.

Indsendt af Länsmuseumet Gävleborg ved Bo Ulfhielm.

Indsamling af prøver foretaget af: Jim Hansson.

Laboratorieundersøgelse: Orla Hylleberg Eriksen.

NNU j.nr. A9088, November 2011.

Skibsvrag

Tre prøver af fyr (*Pinus sylvestris*) er undersøgt. Prøverne er dateret. På fyrretræ er det ikke altid muligt at afgøre om der er splintved bevaret. Der kan umiddelbart ikke konstateres splint på prøverne.

Yngste år er henholdsvis dannet i 1914 (S0430019), 1879 (S0430029) og 1898 (S0430039). Prøverne må stamme fra træer, som er fældet efter disse årstal.

Kurverne fra prøverne er sammenregnet til en middelkurve (S043M002) på 129 år, som dækker perioden 1786-1914 e.Kr.

A9088 Axmar bruk - synkroniseringer med referencekurver				
	S0430019	S0430029	S0430039	S043M002
Lappland, Sverige, 30222629	3.27	2.97	3.47	6.15
Norge, Jämtland, superno4	4.04	3.54	2.97	6.31

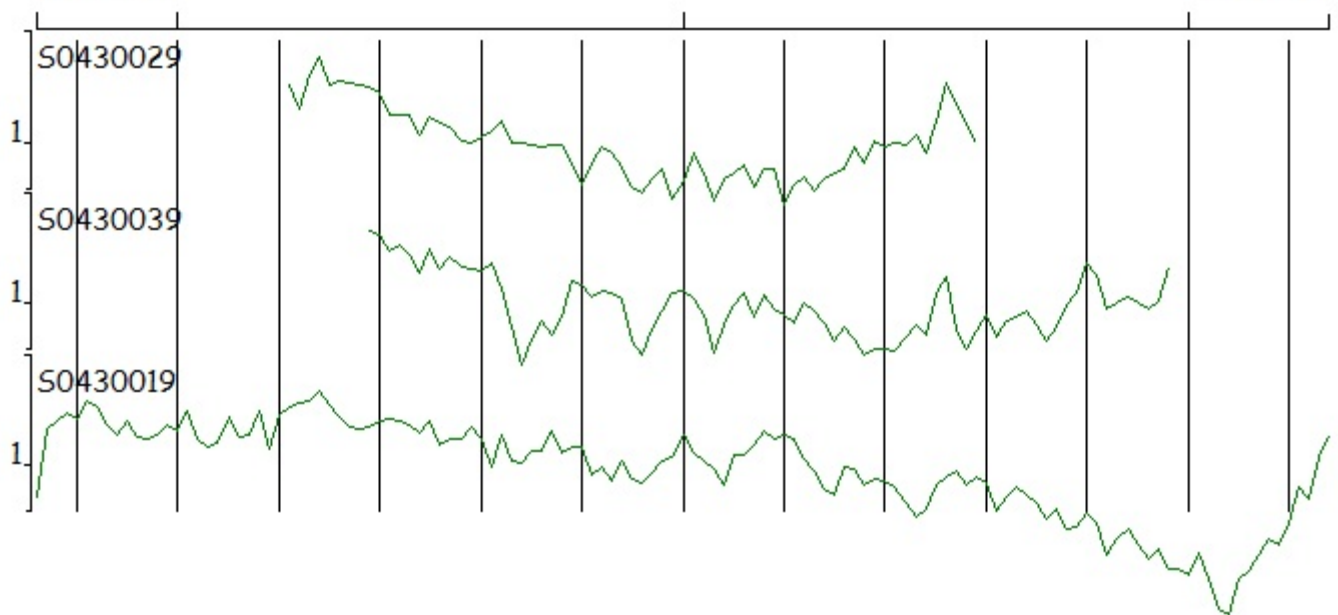
Splintstatistik for fyrretræ: 40-80 år.

A9088 Axmar bruk - kurvediagram

1786 e.Kr.

1914 e.Kr.

A9088 Axmar bruk, RAÄ-nummer Hamrånge 206:1, Sverige - Katalog

Unders nr.	Beskrivelse	År	Marv	Splint	Slutring	Synkron position	Datering/fældning	Bem.
S0430019	Prøve 1	129	ja	-	H1	1786-1914	efter 1914	
S0430029	Prøve 2	69	6-7 cm	-	H1	1811-1879	efter 1879	
S0430039	Prøve 3	80	4-5 cm	-	H1	1819-1898	efter 1898	

Tegnforklaring: B - bark. W - waldkante (barkring). vf - vinterfældning. sf - sommerfældning. Hx - Heartwood (kerneved) x = antal. Sx - Sapwood (splintved) x = antal. Hx og Sx angiver årringe, som ikke er inkluderet i rubrikkerne År og Splint. H/S angiver Heartwood/Sapwood grænse.

Publicering:

Med mindre andet er aftalt kan resultatet frit anvendes med henvisning til denne rapport. Kontakt evt. laboratoriet for hjælp og yderligere oplysninger (dendro@natmus.dk). Rapporten kan downloades fra hjemmesiden www.nnu.dk, under Dendrokronologi, Rapporter.